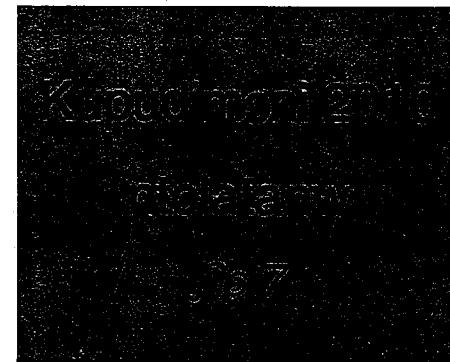
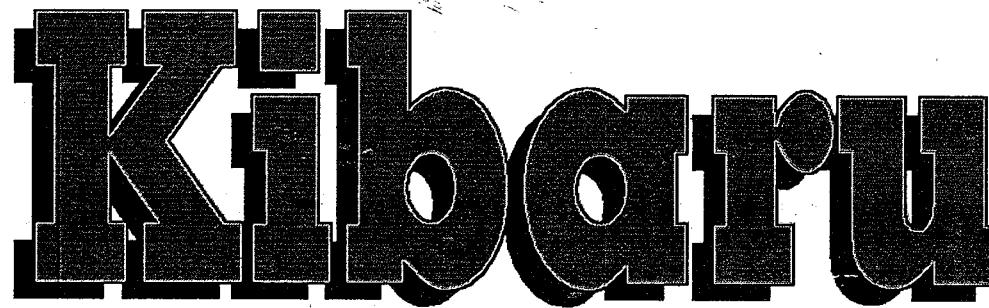

Mékalo san 2010

San 38nan - Boko 460nan

Song = dōrōmē 35

Kunnafonisében bota kalo o kalo - BP : 24 - Téléfoni : 20.21.21.04 Kibaru bugufiyé Bosola Bamako

Samiye kura nesigibaaraw

San o san ni samiye kura be
damine, seneke nemogow ni
dugukolo nafabolaw be sigi ka
kanpani kura baaraketaw boloda.

Cakeda min nesinnen b'o
labenw ma, o ye Mali seneke
nemogoyaso (DNA) ye. Awirilikalo
banwaati, DNA ye laje ke san
2010/2011 seneke kanpani labenw
na.

Mali seneke latigecakeda ye
kuntilenna minnu dantige san 2010
in marisikalo tile 29, k'olu ni DNA
ka naniya sirilenw sanga njogon
ma. Kerenkerennenya la, o
kuntilenna ninnu sinsinnen be
dumuni soroli kan Mali kono
senekelelaw fe. An be don min na, a
jirala ko kongo te Mali kono; fo n'a
bora Kidali ni Gavo maraw fan daw
la. Balo yere be ka di olu ma sisani.

Mali seneke nemogoyaso ka jate
be mine yoro minnu kan, nogo
ani sumansiko be ka boloda ka
nesin olu wasali ma. N'o ye ka
ninan nogo n'a sumansi hake santa
jatebo. O baaraw yere be nini ka
dagun. O la a be nini senekelelaw fe,
baara minnu bolodara kanpani in
kama, u k'u damine ni hakililatige
ye. Min fana ye Ofisiw konna ani
Semudete ka yorow ye, sira labilala
o angerejininaw ye; a ka kan ka
soro ka ben n'a makonewaati ye.

Angerejew ni sumansiw soroli feerew bolodali nafa ka bon kanpani kono

Scmudete yere ye angere dili
damine a ka senekejekuluw ma
kaban.

Mali seneke nemogoyaso DNA
ye laseli ke, ko goferenaman ye do
bo malonerika, keninge, so ani
alikaama sansongow na senekelelaw
ka nafa sorol kama. Do bora malo,
kaba ani alikaama fana nogo
sansongow na. Nogo minnu ko don,
olu ye: ire, DAP, koorinogo, enipeka
(NPK), ani sumanw nogo. Nin nogo
kofole ninnu kilobiduuruboro kelen
be feere dōrōmē 2.500. Suman

suguya minnu fana kofra, olu kilo
kelen sansongow siggira.
Goferenaman be malonerika kilo 1
di dōrōmē 30; kasoro juraw b'a feere
o njogonna fila la. Keninge kilo 1 be
di dōrōmē 20 na; kasoro o ye 40 ye
juraw fe. Sosi kilo 1 ye dōrōmē 50
ye. Senekelelaw be se ka
cikelakolidenji ninika goferenaman
ka nin sumansi ninnu soroyorow la.
Nka, walasa senekelelaw ka se ka
nogo ni sumansi ninnu sorol
goferenaman ka songo na, a ka sorol
u be cikelakoliden minnu ka mara
kono, olu ka seben jorjor b'u
yamaruya o la. Tilemafesene min
koni be sen na, o nogow be bolo la
kaban. Ofisidinizeri kono malo
wolola. Alikaama sera kaban. A
dow tigera; olu be ka gosi.

Fenjenamafagalaw fana be bolo
la. Dabali bee tigelen don ka bila, ni
tijenifen kumbora, o ka bunben
joona.

Moriba Kulubali
Dokala Yusufu Jara

Libi jamana ni Mali ka
farajogonkancakeda n'o ye
«Malibya» ye, o b'a fe ka sene ke
Ofisidinizeri kono. A ye jibolisira
minnu sen, olu bora mogo daw
sigiyorow kan. Mali goferenaman ye
wari di o bee ma u wulili musakaw
ye.

Masina sekili perefe n'a
nosemogow taamana ka se
Kolongo, ka mogo wulita ninnu
kumajogonya. U mumse ye mogo
201 ye. Perefe y'a jira u la, ko
goferenaman y'a naniya k'u ka
hakew sara u ye. Kolongo superefe
ni meri ka ciden y'a nini mogo
bonnen ninnu fe, u ka dabali bee
tige walasa u ka se k'u ka hakew
soro nogo la. U fana y'a jira ko
goferenaman ye nin naniya min ta
k'u segere, olu bena u timinandiya
benkan sabatili la, walasa u na ke

misali juman ye mogo werew bolo.

Mogow wulilen ka bo jibolisira
ninnu ne, o daminenka kabini
awirilikalo tile 30. Sabula u sigiyorow
kuraw jirala u la, u ka wariw fana
dira u ma. Yoro wulitaw ye du 53,
ani jiriforo ni nako 163 ye.

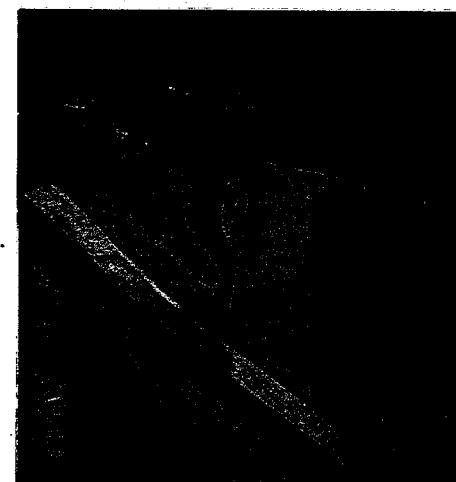
A Tarawele
Dokala Yusufu Jara

- KONKO**
- Sene minisiriso**
- feeretigejekulu ye kunnafonidilajew damine**   **ne 2**
- Siyama sanuboyoro dayelela kokura   **ne 3**
  - Kalankene N° 94 nan : Kurukanfuga Sariyasunba   **ne 5**
  - Dukenc N° 69 nan : Waati ni waati musakaw (folo)   **ne 5**
  - Yelema donna kupudafiriki sanjate la   **ne 7**
  - kupudimniko jujoncogo   **ne 8**

Bubakari Ba «Bili» kera Mali meriw ka ton nemogow ye

Meriw ka jekulu tun b'u ka
laadalatonsigi la sibiridon mékalo tile
15 san 2010, Bamako lajekeso la. Laje
kun tun y'u ka nemogosigi ye.
Nemogojinaw tun ye mogo 3 ye.
Bamako komini 3nan meri Abudeli
Kaderi Sidibe, n'o tun ye jekulu in
nemogoye. Nka a ka sarati dafara
nemogoya la. A tun be k'a nini kokura.
Politikiton ADEMA mogo don. Nka
ADEMA tunt'a fe ale ka nemogoya nini.
Mogo filanen tun ye Bamako komini
5nan meri ye Bubakari Ba ye; A be
wele Bili. ADÉMA mogo fana don.
Politikiton 15 olu ni muwemasituwayen
tun b'a koko. Nemogoyajinina ninnu
sabanen tun ye Adama N Jara ye. Ale
ye Sikasomara wulakonokomini do meri
ye.

Tuma min na meriw ka jekulu
nemogoye koro ye walani semes,
Duwanza komini min ye Janweli ye, o
meri Umaru Kansa Ongoyiba sigira ka
nemogoyasigi in labenw ke. Bili ka
mogow tun ye naniya min siri

Bubakari Ba «Bili»

nemogoyasigi in kama, jen kera n'o
waleyalie ye.

A dajirala merijama na u k'u hakilila
di kalata kecogo kan. Bolowuli walima
gundo la. Meri minnu dijena ni
bolowulivote ye, o kera mogo 468 ye.
Minnu ko a ka ke gundo la, o ma teme
mogo 96 kan. O kelen kalata kecogo
tora Bili n'a demebaa ta la. Bili n'a
jenogon labanna ka jira kwote ka ke
biro mogo bee ye siye kelen na. Dine
kera n'o fana ye. Kasoro nemogoye
n'a fomogow tun y'a jira ko biro mogow
ka sigi kelen kelen. Kabini Abudeli
Kaderi Sidibe n'a ka mogow ma wasa
soro nin si kelen na, u bora kene ma
wote to kana ke u nena. Bubakari Ba
sugandira ka ke meriw ka ton nemogoye
kura ye. Joyoro 75 be biro in kono.

Solomani Dunbiya
Dokala Yusufu Jara

AMAP ye baaradegekalan nafamaba sigi sen kan Sikaso

AMAP ye Mali kunnafoniko Minisiriso bolofara ye min ka baaraw nesinnen be faso kunnafonisbenw labenni ma tubabukan na ani fasokanw ani ganseliw arojo Mali ni tele Mali la. A ka lasigiden kelen be Mali seriki kelen-kelen bee kono. Olu ka baara ye ka sigida kunnafoniw lase faso kunnafonisbenw ma ani arajo ni tele.

Ntenendon, mekalo tile 17 san 2010, ka se a tile 21 ma, AMAP n'a demebaga UNICEF ye kunnafonidila mog 12 fara nogon kan Sikaso, k'u kalan ani k'u kunnafoni.

Baaraw kera Ji ni Kungo cakeda ka lajekeso kono.

Kunnafonidila ninnu ye AMAP baarakelaw ye, a ka lasigiden minnu nana ka bo : Tesaliti, Kidali, Buremu, Yuwaru, Jenc, Direyi, Bankasi, ani Koro. Kibaru ani Kabaaru, olu kunnafonidila mog fila fana nana ka bo Bamako baaradegekalan in

kama.

Kunnafonidila ninnu kalanna kunnafoni dicogo numan feerew la: nesoli kecogoyaw, lakalili kecogoyaw ani segesegeli kecogoyaw. U kunnafonina denmisinen geleyabaatow kunkankow la Sikaso mara kono ani Mali mume, ka kene ni UNICEF haminankobaw ye, n'o ye denmisewn ladonniko numan ye an'u kalancogo numan, k'u ka hadamadenya sabati.

Karamogo tun ye Bakari Kulibali ye ka bo Bamako. Faso ka kunnafonisben min be wele «ESORI» ale y'o sebenbaga do ye. Karamogo werew latomona Sikaso minnu ye kunnafoniw di kalandenw ma, denmisennin geleyabaatow kunkankow kan.

AMAP ka lasigiden min be Sikaso, Fuseyini Jabate, o tun ye dunanw jatigi ye. Gawusu Tarawele, ale ye AMAP kuntigi do ye, baara bee lajelen nemogoya tun b'ale bolo.

Bonya dara Sikaso gofereneri kan Mamadu Isa Tapo, a ka tile duuru baaradegekalan in damineni sankorota faso togo la. O hukumu kono, ORTM Sikaso, URTL nemog, olu fana tun be kene kan.

Mogo folo min ye kuma ta ka bisimilali ke, ka foli ni walenumandonw ke AMAP togo la, o kera Gawusu Tarawele ye. Ale ye kalan in labenni kun jonjon fo an'a nafaw jamana kan, jamanadenw, an demebagaw sango UNICEF ani kalandenw yere kan. A kun jonjon do ye ka kalandenw ka se jiidi kunnafoni dicogo numan siratige la ka nesin denmisennin geleyabaatow demeni ma u ka dinelatige kono.

Ale bolen ko yen Sikaso Gofereneri ye baaradegekalan in damineni yamaruya di foliw kofe, k'a jira ko jamana nemogow haminankoba ye denmisewn ka nemamaya sabatili ye ani kunnafoniw dicogo numan jamanadenw ma.

Baaradegekalan in senfe, kalandenw taara u ne da Sikaso ORTM kan, Arajoso Kenedugu, AMAP lasigiden ka baarakayoro ani BICI dagayoro Sikaso. BICI ye keretijendii moggow ka demedoncakeda ye ka nesin denmisennin lajabalenw ladonni ma, k'u ka adamadenya sabati. O yorolaje ninnu bee kera kalan ye min ye caman fara kalandenw ka donta kan.

O kofe UNICEF ni Eropu jamanaw ka Tonba ye kunnafonidilaje do laben «Hotel Mayisa» la min bolila balokojuguya banaw kan Sikaso marabolo kono. Kalanden taara u sen jo o fana kene kan, ka kunnafoni caman soro yen fana minnu be somogosama bo.

Kibaru nataw la, an ben'a do fo aw ye denmisennin geleyabaatow kunkankow kan Mali Kono ani dije kono, walasa bee lajelen k'i ka keta don an'i ka fota ka nesin an denwa ma, jamana sinjesisigi.

Mahamadu Konta

Sene minisiriso feeretigejekulu ye kunnafonidilajew damine

Jekulu min sigilen be sene minisiriso la a ka baaraw feerew tigeli kama n'o ye CPS/SDR ye, o ye tilefilalaje ke demendonjekulu ASDAP dagayoro la Bamako. Falaje, san 2010 mekalo tile 3 ka se a tile 4 ma. Laje in tile folo kera ni faso ka cakeda dow, kenyereye demendonjekuluw, hadamadenya sabatilijekuluw, lasigiden minnu be mal i kono olu ka cidenw, ani jekulu minnu jolen don cakeda lakodonnernw ka baara bolodalenw musakaw koro. Tile filanan laje kera ni kunnafonidilaw ye.

Laje in kun tun ye sene minisiriso ka feeretigejekulu be ka dabali minnu tige dugukolo

nafaboba raw yiriwali la, k'olu dajira jama na, u fana k'u hakilila di a kan, min b'a to a be se ka ke baarakemin en ye jamanaden bee bolo.

Mogo minnu tun be laje in kene kan ka sene minisiriso feeretigejekulu ka dabali tigelenw nesoli, olu tun ye jekulu in nemogow yere ye: Ibrahima Wata, Amadou Danbele, Kulodi Morisi ani Hamidu Sangare. Dugukolo nafaboba raw yiriwali siratige la, Mali b'a fe k'a kogo da o baara suguya kelen kelen layiriwali la. K'a jigi dalen to demenbaa feeretigw ni nafolotigw kan. Baara kuntaala jan min don, a b'a to baarakelaw haminakobaw ka

don ba la. Kuntillenna kerentkerennen minnu tara yiriwali kuntaala jan soro la, o ka waleya nogondeme kono na.

O babugubaara in be ke ni jama sendonni ye kuntillenna ninnu sabatili la. Sabula benkanseben min tegenobilala dugukolo nafabolaw ni fanga ce san 2009 okutburukalo la Bamako, o b'a jira k'u ka jekabaara sabati u ni nogon ce baara bolodalenw musakako la n'o ye «PNISA» ye. Mali kono, ani Afiriki jamana werew kan, poroze caman labenna yiriwali kama. Kerentkerennenya la, Mali sene minisiriso ye poroze 110 nogonna soro dugukolo nafaboli layiriwali

**Sene minisiri
Agatamu Agi Alasani**

kan. Ni mogow m'u fanga fara nogon kan u waleyali la jama ka nafa kama, u be son ka ke baaraba lankolonke ye. O de koson Mali n'a demebaaw ye sira kelen mine. O b'a to baara bolodalenw musakali ka nogoya, yiriwali kuntaala jan ka sabati. O te ne fo baaraketaw ka faranfasiya, u kebaaw ka kofe, u nafaw ka fo, ani k'u musakaw fana dantige.

Mali sene minisiriso ka feeretigejekulu CPS/SDR ka nin naniya sirilenw ka nesin dugukolo nafaboba raw yiriwali ma, o be tali ke sene taabolo kura kuntillennaw na.

Djekala Yusufu Jara

Politikiton RDA, BDIA, Mali Joton ani UDC farala nogon kan

Sibiridon, mekalo tile 1 san 2010, Bamako lajekesoba kono, politikiton damado farala nogon kan ka ke politikijekuluba kelen ye. O politikitonw ye RDA ye, BDIA Fasojigi, Mali Joton, ani UDC. Nin politikitonw jera ka politikijekuluba min sigi, o togo dara u fe Mali Joton.

Nin ko in man kan ka bala mogo la ba wo demokarasi nanen, RDA tun jenseenna k'a yereke, ka politikiton caman bo a kono. Sisan, o politikiton ninnu de y'a jini ka

fara nogon kan ka ke jekuluba kelen ye. Duba tun cira, Konate denw ni Modibo Keyita denw ani Gabu Jawara denw, bee tun taara u kune.

Nemogoba minnu tun be kene kan : RDA togo la, Baba Akibu Hayidara, Badara Aliyu Makalu, Bokari Musa Jara ; BDIA Fasojigi togo la, Ibrahima Bokari Ba ani Yusufu Tarawele; UDC togo la : Aliyu Sankare; Mali Joton togo la : Abdou Karim Sanogo.

Politikiton naani ninnu ye wele

bila PIDS ma, o fana bora RDA kono ka don jekuluba in na walasa denbaya ka jidi.

Lajekelaw lajini ye ka du kelen denw fala nogon kan, u k'u fanga ke kelen ye ka du jo n'o ye Mali ye. U lajini dowere tun ye RDA be jamana were minnu kono, olu ka bo nogon kalama, k'u tege di nogon ma, i n'a fo Fofoyi, Seku Ture, Wenzen Kulibali ani Modibo tun y'a ke cogo min na ka yemahoronya soro.

Mahamadu Konta

Jaarali ye hadamadenya sabatilisira dō ye Moti

Kanu min be baganmaralaw la ka nesin u ka baganw ma, ani bagandumunikejorō tōpōtōko numan, o de ye Jaarali ani Degali ye. Fulakanw don. Baganw be taakasegin min ke falakōnōnaw ni sahelikungo ce, o jenajeba de kodon fulajamana na. San o san jenaje in be ke. A sigira sen kan kabini san 1821 waatila fulafaama Seku Amadu BARI fe; o ni jinan ce ye san 189 ye.

Baganw k'o batigeba in be ke Jafarabe, Tēnēnkun serekili la, ani Jalobe, Moti serekili la.

Sibiridon awirilikalo tile 10 san 2010, Jalobe Jaarali kera. A jemogoya tun be jalobe komini méri dankan fōlo bolo n'o ye Aba Jali ye. Jaarali ani Degali kolabenjekulu mogow tun be kene kan. Moti mara gofereneri Mamadu Abudulayi Jara, Motiserkili perefe Musa Hameyi Mayiga, ka fara Mali hadamadenya jepinini cakēda (ISH) mogocaman kan, ninnubec tun b'a kene kan.

Samiyedonda fe, misiw be ba tige ka Debo falaw bila senekelaw ni ji ye, ka yelēma Sahelikungo kono. Fobonda mana se, u b'o ba kelen tige ka bō Sahelikungo kono ka jigin Debo falaw

kono. U taato ye nisondiyako ye cogo minna, u kōsegintō b'o cogoya kelen na. Fulamisiw be ba tige ka taa samiye ke Mema, Farimalen, Kareri, ani Seno kōnōna na kaadōja mana fanf. Nenajew be ke baganw batigeyoro caman na; nka Jalobe ni Jarabe taw de gintanw fāngā ka bon kosebe. Ko caman be k'olu kene kan. I n'a fo misigenna min ka misiw mana fa ka teme tow taw kan o be jansa. Fulaw ka folifencamanben na. Bagangennaw yere ye ko minnu ye an'ye minnu ke u taayorōw la, u b'olu lakali poyiw la fulakan na. Baganw botuma Sahelikungo kono, o b'a sōrō misigenna caman fasara kōngō ni mindōgo fe; nene y'u tōrō misiw ko. Olu n'u teriw, u musow an'u balima tow ka nogonkunben don Ja'aral walima Degal kene kan, o ye selidonba y'olu bolo. U somogow se ye masiri fēn o fēn y'o don na, olu b'o don ka taa u ka misigennaw kunbennekene kan. Baganw kōsegindofana, bagantigw kamisiw ye den kura minnu sōrō, ani misi minnu fana sara u taayorōw la, o kunnafoniw be da u tulow kan.

Nafaba be Jaarali la fulaw bolo.

Benkan min be bagantigw ni dugukolotigw ce a b'o sinsin, ka kumajogonya sabati sigidaw la, ani ka siginogonw tindon nogon na. Ka da nin nafa fōlen ninnu kan, goferenaman be fulaw kōkōrō a miiriya ninnu ka se ka meen sen na. Goferenaman ka wulikajow kera sababu ye, dijē tonba bolofara min jessinnen be kalankoani seko ni dōnko ma n'o ye «UNESCO» ye, o ka Jaarali ani Degali lakodōn san 2005 nowanburukalo la, k'a ke hadamadenya sabatisira dō ye. Tijē don Jaaralini Degali lakodōnne be fulaw taabolo do ye Debo kono. Nka geleya caman poyilen b'a ko la. Ja b'a la ka dumunikogelya baganw ma u taayorōw n'u dagayorōw la, nagamiba minfana donnen be samiye daminewaati ni fo bōwaatiko la, o be kabagantigw ni forotigw ka fōnogonko juguya baganw taakaseginto. Bagansirako (burutoliko), bagandayorōko ani baganw jiminyorōko u taayorōw la, olu fana y'u damangeleyaw ye. Nenajew kuncetō, u ye k'an ben da nogon ye san 2011 Jalobe yan, nin yōrō kelen in na.

Daramani Kulubali
Dokala Yusufu Jara

Siyama sanuboyoro dayelēla kokura

Nin ye kunnafoni duman ye Mali sanuko la. Siyama sanuboyoro dayelēla kokura. Alamisadon mēkalō tile 6 san 2010, jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye Siyama sanuboyoro dayelē.

Siyama sanuboyoro cakēda min bolo n'o ye «SOMISY» ye, o ye farajogonkanjekulu ye. A jekulu min be wele angilekan na «Resolute Mining Limited», o jemogoye Pitēri Suliwani ye. O y'a jira ko Siyama sanuboyoro dayelēli bēna ni kura fiye Mali ni Ositarali ka jenogonyasira la. Ale ka jekulu de ye niyōrōbatigi ye sanubo in manankun na. A ye sefawari miliyari 150 de don sanubo izini in lawuliliba raw dafé kaban. Ositarali jekulu k'o wale wa' ma bala mogō la; sabula a delinako kōrō y'o ye. San 15 tēmenen in na, a ye wari hake min don sanuko dafé Gana, Burukina, Tanzani, ani Kōdiwari, o be dolariwari miliyari caman bo.

A jirala ko san o sān, sanu tōni 6 fo 7 bēna sōrō Siyama sanudingē na, san 7 kuntaala kono. Oyōrō min dantigēra sanubo kama o san 7 la, do be se ka fara o hake in kan kōfē. Nka, o be tali ke kuranko cogoya la. Kumajogonya be Mali ni Kōdiwari ce kuranko min na n'o ye labōlō kē, teme be sōn ka kē ni sanubo in ye sarati dafalen kōfē. San 7 in kono mogō 600 bēna ta sanubo baaraw la; a fanba be ke Malidenw ye.

San o san, sanu tōni 6 fo 7 bēna sōrō Siyama sanudingē na

Dantigēlikorōfōw kuncera ni Siyama sanuboyoro dayelēli kura ye jamanakuntigi Amadu Tumani Ture

ni «Resolute Mining Limited» jemogoy fe.

Lasana Jara
Dokala Yusufu Jara

Nōnin kasaara ka bon Afiriki kono

Dijē kēneyako tonba n'o ye «OMS» ye, ani jekulu min jessinnen be denmisenniw kunkow jenaboli ma n'o ye e «UNICEF» ye, olu y'a jira ko nōnin ye tineni ke Afiriki tilebinyanfan n'a cēmancebolo la. San 2010 in mariskalo tile 28, kunnafoniw y'a jira ko nōnin ye mogō 338 faga. A kasaara bonyana jamana minnu na kosebe, olu ye: Cadi mogō 79, Liberiya mogō 34, ani Nizeriya mogō 26.

San 2010 in kono wulikajow bēna ke ka baara bolodalen ninnu nafaw kiimē jamana 12 kono, ka kēne n'o musaka hake sōrōlēn ye. O jamanaw ye Kongo Barazawili, Kongo Demokratiki, Burukina, Gabon, Gana, Mali, Moritani, Nizeriya, Santarafiriki, Senegali ani Togo.

OMS y'a jira ko Afiriki taw wulikajow musaka be se sefawari miliyari 500 ma.

Kōngōto miliyari kelen ni kō be dijē kono

Alamisadon, mēkalō tile 6 san 2010, dijē tonba min ka baaraw jessinnen be baloko ma (FAO) o jemogoba Zaki Jufu ye kulekan gelēn bō, k'a jira ko dijē kono bi, kōngō digilen be mogō miliyari 1 ni kō la.

A ka fo la, o kōngōba in sababuya bōra taji ni balo sōngō damatēmeyelen na, ka da dijēgeleya n'a kōlō juguw kan.

San saba laban in na, kōngōto hake kera damatēmē ye. San 2008, mogō miliyari 105 farala kōngōto hake kan. San 2010, a tēmena miliyari 1 kan.

Zaki Jufu ye nin kibaruya ninnu lase dijē jemogōw ma Panāma jamana kan, FAO ka lajēba sabanan senfe.

Kōngō in kelen be ka dijē fan bēs labo : kōngōto miliyari 642 be Azi gun kan; miliyari 265 be Afiriki; miliyari 42 be Ameriki gun kan woroduguyanfan fe ani Karayibujamanaw kono; miliyari 15 be jamana yiriwalenw kono.

Kōngō juguyalēn be jamana minnu kono kosebe olu ye Kongo Demokaratiki ye: mogō kēmē okēmē, kōngō be 75 la ani Eritere jamana: mogō kēmē o kēmē kōngō be 66 la yen. Hayiti jamana na, mogō kēmē o kēmē kōngō be 58 na (58%).

Balokojuguya nasiraw la, Afiriki be ten kan o fana na Zaki Jufu ka fo la : mogō kēmē o kēmē, 28 balocogo cēkajugu fo k'a damatēmē.

O balokojuguya ninnu fana sababuw ka ca : sene fanga dōgoyali, faantanya, balo sōngō damatēmeyelen adw.

A jirala k'a fo ko an ka denbayaw kono, faantanjamaw na, sōrō fanba jessinnen don baloko jenaboli ma : denbayā kēmē o kēmē, 50 b'o dakun na. Jamana yiriwalenw ta ye kēmē o kēmē 20 ye. Dijēgeleya minbē senna, o kera sababu ye ka mogō caman bolo bō baara la. O ye caman fara kōngōto hake kan dijē kono.

Zaki Kufu ye wele bila dijē jamanakemogōw ma, uk'unesincike yiriwali ma. Bilankorō keli baloko la, o kera wajibi ye sōrōba mana ke san min na. N'o ma kē, dugukolo bēna dēsē mogō balo kōrō, bawo mogō hake be se miliyari 9,1 ma dijē kono san nataw la.

Mahamadu Konta

Dugukoloyereyere, takulu, ani kogojibaw

Ne Yaya Mariko nisondiyalen be bataki in ci Mahamadu Konta ma ani Denafila nininiklaw, k'u fo danté foli min na. Ne Yaya Mariko te ninen aw foli la, sabu aw b'a to an be bo fén caman kalama bi.

Jininkali damado be n bolo ka jésin Mahamadu Konta ma.

1 - Dugukoloyereyere, a ju be bo fén jumen na?

2 - Mun bóna n'a ye?

3 - Kun jumen na a ka ca farajéjamanaw ni larabujamanaw

Jaabiw

An karamogo Yaya Mariko ka nininkali ninnu jaabiw ka nōgon, u ka gelen fana. Bawo dōnnikelaw ye nininiw ke nin ko ninnu kan a be san kemé caman bo, k'u ke gafew ye, k'u bila kalanbagaw ka bolo kan. Jaabiw soro be geleya n'i y'a faamuya ko jinekow don walima suyalakow. Ala ye hakili di hadamaden ma, a ka se ka ko nejini a yere ye, ka faamuyali caman soro. An ben'an sinsin o dōnniyaw de kan minnu sebenna nansaraw fe kabini bi te. Dugukolo koorilen don i n'a fo lemuru. A be mununmunun. A dulonnen don a yerema ten. Yoró fila b'a la, sanfela walima kōkanna ani kōkona. Lemuru fana b'o cogo la, fara ani kōkona. Farajalen be ka temé kōkona kan, bu ni ji be yen; ale ka magan.

Dugukolo kōkanna y'a fara ye : Kuluw, mōgōw, sogow, falenfenw ani jiw b'o kan. A be fo o ma tubabu kan na «Kuruti». N'iyedugukolosen ka jigin ka se kilometer 40

ma, i be se a fara dan na, n'o ye «kuruti» dan ye.

Dugukolo kōkona ye fila ye : 1 - Birifini ye fofo ye. Tubabukan na, o be wele «Manto». N'iye dugukolo sen kajiginka se kilometer 2900 na, i be se o birifiniba in ma, n'o ye «Manto» ye.

2 - Kolojuba : Tubabukan na,

o be wele «Nuwayo». N'iye

dugukolo sen ka jigin ka se

kilometer 3.500 ma, i be se

kolojuba in ma, n'o ye

«Nuwayo» ye.

Dugukolo yereyerelei be damine a kōkona na. Tasuma ni kuran ani funteni de be dugukolo kōkona na ani farakuruw. Farada mana bo dugukolo kōkona na, k'a sababu ke tasuma, kurani funteni barika bonyali ye, dugukolo sanfela be bo a

kalama. O be yereyere. N'o

kera, fen minnu be dugukolo

kan i n'a fo sow, jiriw ani

hadamadenka fendilannen

were, olu be kari ka bin. A

be fo o ma dugukoloyereyere.

Tuma dōw la, tasuma,

kuran ni funteni minnu be

dugukolo kōkona na, olu be

na?

4 - Yali dugukolow ka magan wa?

5 - Munna dugukoloyereyere man ca farafinjamanaw kan?

6 - Tasumamené ka dugukolo jeni?

7 - Ka kogoji walangata ka dugu beej lajelen mine?

8 - Meri uruzi ani kogoji te kelen ye wa?

9 - Meri atilantiki ni kogoji te kelen ye wa?

10 - Nin ji ninnu, u be ka dugukolo dabéen wa?

farakuruw yeelen ka dugukolo sogo ka bo. O la, tasuma be serika bōdugukolo kōkan. A be bo ni dugukolo kōnfén yeelennen ye. A be fo o ma tubabukan na «wolikan» n'an k'o ma takulu. Tasuma, gabakuru tasumanama, ji kalanmanbaw olu be yerege dugukolo sanfe.

A ka ca a la, dugukolo kōkona

ka magan yoro minnu na, nin

baara ninnu be ke o yorow de

la.

Afiriki dugukolo kōkona jalen don, o de kama u man ca an fe yan fofo. Nka kejekayanfan fe, Alizeri, Maroku, ani cemanceyanfan

ni kōrōyanfanw fe, Kameruni

ani Keniya yoro ninnu na, nin

baara ninnu be to ka ke yen

waati ni waati.

Fen min ye kogojiko ye dijne

kōnō, dōnnikelaw ye

suguyaba 3 de jira :

Kogojiba 3 minnu be dijne na

olu ye : Fofo, kogojiba Pasifikasi,

Ale bonya ye kilometerekare

180.000.000 ye. A be woyo

Ameriki gun, Azi gun ani

Ositarali gunw ni nōgon ce.

Filananye kogojiba Atilantiki ye. O bonya ye kilometerekare 106.000.000 ye.

A fensennen be Afiriki gun, Ameriki gun ani Eropu gunw ni nōgon ce. Sabanan ye kogojiba Endiyen ye. Ale bonya ye kilometerekare 74.900.000 ye. A dalen be Afiriki gun, Azi gun ani Ositarali gunw ni nōgon ce.

Nin kogojiba ninnu be tugulen don nōgon na ka dugukolo lamini. Jikene ka bon ni turabubanko ye. Atilantiki ye kogojiba ye, Meri uruzi, o ye kogojibolofara ye; a be Misirajama ni Makanjamana ce. Kogojibaw be yen, kogojibolofaraw fana be yen.

Ni dugukoloyereyere kera kogojiba jukorō, o be ke sababu ye ka ji walangata dugukolosanfe, ka tijenibaw ke.

Nka fiye jugubaw fana be se ka don kogojibaw kōnō, ka jikuluw lawuli ka taa u walangata dugukolo sanfe ka tijenibaw ke.

Mahamadu Konta

Kōriwari ka soro a tuma na

Kōriko geleya ye. wulakōnedenmisē caman boli ka taa tunga fe. A dōw yere ye Mali bila ka taa jamana werew la.

Kōrisené ka jugu ni senefen to bée seneni ye. N'a fora ko senekele k'o babugubaara ke, o kōri mana pese, o waari te soro a tuma na. Samiye kura labenw be damine kasoro san temenen kōriwari ma soro senekelaw fe. Jigilatige ni tōnoni dan bée don.

Fen min ka jugu ni min bée ye, kōrisenēnaw te nafa min soro u ka baara la, senekebaliw de b'o soro a la. Kerenkerenneny la mōgo minnu sigilen be so sumanenbaw ni mobili sumanenw kōnō, olu de be kōrisenē nafa sēbekoro soro. Kalo o kalo olu be kalosarabaw ta. Nka o t'u bo. U be laban ka senekelaw ka kōriwarinlw kunmānya u ma.

Nin waleya jugu de be k'a to, mōgo caman be ka kōrisenē bila bolo kōfe. San o san do be bo kōrisenēna hake la.

Fo jamana nōmōgōw k'a dōn, ko mōgo te ke senemasa ye, fo a ka samiye kura laben damine, ka kōn samiye donni ne. Ni mēkalo jora kasoro kōriwari ma sara, o b'a soro senekelā makonēfēn caman sōngō yelenna. Wari min bēna soro a fe, o te fēn ne olu la tuguni. Misali la senekemisi min be soro dōrōme 30.000 la, o sōngō bē se 35.000 ma. Fen min bē se 3.000 la tilema fe, o be yelen ka se 4.000 fo 5.000 ma. O la hali n'i ye kōri kilo 1 sōngō ke dōrōme 100 ye, ni kōriwari de ma soro senekelaw fe a tuma na, kōrisenēnaw ka geleya ban·mandi. Kōriko geleya te Alako ye dē, mōgoko de don.

Daramani Jara ka bō Falo Surakabugu la, Bila mara la

Denmisēn de ye sinjēsigi ye. N'a fora k'olu de ka baara bée ye bandiyaw ye, binnkaniw ani sonyaliw n'a nōgonna caman, o man ni. U te jore n'u yere ye baarako kōn kuma ts.

Olu ko k'u k'a soro, nk'u kana sēgen. Ne ko, an bangebaa minnu b'a nini k'a di an ma, olu te sēgen wa? Munna an fana t'an sen da olu sēnno na?

Sini y'anw de ta ye. Sanni an k'a ke bandiyaw ye, an ka kalan ke walima ka baara do ke kērefe min b'an nafa. Den ka di bée ye nka den kolon man di mōgo si ye. Maa t'i den sugandi, ni Ala ye min di i ma, o de y'i ta ye.

Bangebaaw ka kan k'a dōn k'a fo ko denko te taa faamuyali kō. Den wololi dōrōn t'a ne ye fo k'a ladon ka ne k'a kisi ko juguw tōrō ma, n'o te a be ke den kolon ye.

Denmisēn fana ka kan k'u yere dēmē. U man kan k'u yere to tijenifēn ni tijeniklaw bolo. O de kama kalansow ni cakedaw jora walasa an k'an joyorō fa sinjēsigi baaraw la. Kalansow ni cakedaw bē se ka ke sababu ye ka bandiyaw kēlē. Bandiya mana kēlē, bangebaaw bē lafiya, denmisēn yerew fāna bē lafiya, jamana bē diya.

N be welekan lāse an ka faamaw ma, u ka cakedaw dēmē ani kalansow walasa denmisēn bē se ka kalan konuman ani ka baara soro. O b'u kisi bandiya ma.

Kadijatu Konta, Iakoliden
Lise Mamadu Sari, Lafiyabugu Bamako

Mali ntolatan be nəgoya bolo

Netaa ka gelen Afiriki ntolatantōn fe. Hali n'i ye jatemine ke, i b'a ye ko Malidenw ma ntolatantōn sankorotali faamuya a nōma. Nəgoya ni hasidiya kelen bē ka mako caman sa an ye Afiriki kōnō. O de kelen be k'an ka tōnw fana to kōfe. An bē don min na, fo o waleya jugu in ka dabila ntolatan sankorotabaaw fe.

Malidenw ta bōra fadenya la ka ke nəgoya ye. Sitadimaliyen kanubaaw t'a fe Joliba ka ne soro ko la Mali kōnō kuma te Afiriki ntolatankēnē kan. Joliba taw fana b'o cogo kelen na.

Isa Jalo ka bō

O dun ye fen ye, jamana ka netaa te min na. O te jamanadenw ke ka kunkorota soro fadenkenē si kan. E'ta fe i yere ta ka ne; a fo mōgo were ta ka ne e kōro o y'e sago ye?

Tijen don an yere dama ni nōgon ce fadenya be se ka jūjūya; nka an mana se Afiriki kēnew kan, an ka kan k'an fanga fara nōgon kanka nōgon sankorotā; walasa o ton na se ka Maliden bē kunkorotā. O b'a to an ka jamana ntolatan ka bōnogola. Ton saba tun bē ka Mali joyorō fa Afiriki kōnō ligidesanpiyon ni kupu KAFU la. N'o ye COB, Joliba ani Sitadimaliyen ye. An be yoro minna COB ni Sitadisenbora o tulonw na. U bē y'u ka kasaw kuru ka so sēgerē. Joliba fana senbora ligi la. Nka sisan Joliba b'a la ka KAFUNI. Neb'a nini Maliden bē fe, an ka je ka Joliba dēmē n'an ka fasodennumanya ye. O Ntolatan be Joliba ni Alizeri ce.

Isa Jalo ka bō Kōdugu,
Dugabugu komini na Kati

Kalankene N° 94 nan :

Kurukanfuga Sariyasunba

Kurukanfuga Sariyasunba tigeda folobolila hadamadenya sigicogo kan Mandenjamana kono. Sariyasen 7 b'ale kono.

Tigeda filanankera Hakewni Ketaw ye. Sariyasen 27 b'ale kono. Sisanan bena kuma Tigeda sabanan, naaninan ani duurunan kan.

Tigeda sabanan ye sariyasen duuru ye. A b'a ta sariyasen 35 nan na, ka se 39 nan ma. Ale be kuma Sorofernwkan. Soro ka kanka ke cogo min na mogow fe Mandenjamana kono, a b'o pereperlatige.

Tigeda naaninan ye sariyasen saba ye. A b'a ta 40 -nan na ka se 42 -nan ma. Ale be boli Kungo lakanani kan.

Tigeda duurunan ye tigeda laban ye. Sariyasen fila b'ale kono. A be damine sariyasen 42 -nan na ka se 44 -nan ma. Ale be kuma laben labanw kan. Sisan Tigeda sabanan,

naaninan ani duurunan kono kow file aw koro.

Tigeda Sabanan : Sorofernw

Sariyasen 35 -nan : Fen sorofernw duuru de bennen : k'a soro sanni na, ninna, falenni, baara, ani ciyen.

Sorofernw wene ma ben ni seereya jnjon t'a la.

Sariyasen 36 -nan : Fen tomomen tigedonbali te ke jama ta ye fo san naani mana teme.

Sariyasen 37 -nan : Kalifamisi den naaninan ye misilamarabaga ta ye. Sisefan naani o sisefan naani, lamarala ta ye sisefan kelen y'o la.

Sariyasen 38 -nan : Misi kelen be falen saganaani na walima ba naani.

Sariyasen 39 -nan : K'i ka kongo furake seneketen na foro kono, o te sonyali ye n'i ma fen bila bore kono, walima jufa la, ka taa n'a ye.

Tigeda naaninan : Kungo lakanani

Sariyasen 40 -nan : An garijegé

folo ye kungo n'a konofenw ye. Ola, u lakanani ye bee ka ko ye.

Sariyasen 41 -nan : Sanni i ka tasuma don naan na, i kana dugukolo folo laje. Sanfela laje folo ka jiriw kolosi n'u ma feere, n'u dennen te.

Sariyasen 42 -nan : K'a danbo sisé la, tønkono, jakuma ani wulu, sokonobaganbee ka kanka sirisamiye fe, k'u foni tilema fe.

Tigeda duurunan : Kuma labanw

Sariyasen 43 -nan : Bala Faseke Kuyate kera Manden kolabenna folo ye ani Manden laadaw kunnasigibaga. A kera Manden kumabafola n'a kumajugufola ye. A sinankun ye Mandenka bee ye nka bolofa be Masarenw ta kan.

Sariyasen 44 -nan : Sariya ninnu kongen kalifalen be bee la Manden jamana kan. Min mana u tine ko be laton o la.

Mahamadu Konta

Fura be bangejo sunogobaliya la

Muso bee ka bangejo tøna a ma waati kelen na. Nka min si mana se san 40 ma; o ka kan k'a hakili to bangejo la. Sunogobaliya be se ka muso soro a ka bange mana tige, san 42 ni 50 furancew la. O t'a dama bana ye. O waatiw la, funteniba de be bo a fari la, a nison be goya a yere ma ten. Muso ka kan k'a døn o waati la,, ko sunogobaliya in te dogotosolataa kun bo ani sunogofura caman tali, fo n'a kera damateme ye. O la, a be se ka wuli ka taa dogotorow segeré.

Feeere døw be yen, olu be se k'a to a ka sunog soro no goya la, olu døw file :

- Sicogo numan : Bangejøbaato ka kan ka si so kono mankan te min kono, funteniba t'a kono, neneba fana t'a kono ani yeelenba. Dibi be mogo sunog diya ka teme yeelen kan. Dalan numan ka kan ka soro a bolo, min lafalen don, a man magan kojugu, wa a ferelen don, a ka sani fana. N'a kelen be se ka si a dama birifini koro hali n'a ni mogo be si, o fana b'a sunog diya.

- Ka feerew tige a yere ye walasa ka sunog soro : bee b'i sunogcogo døn. Døw mana u ko k'u da doron, u be sunog. Døw man'u yaala-yaala dønnin u be sunog, døw ta ye ka gafekalan ke, dønkililamen, telefile, walima ko wære. Muso bangejøbaato ka kan k'a døn fen min b'a lasunog konuman ka to k'o ke n'a datuma sera.

- Sisokonona te baarakeyøro ye : Dalan de be siso kono, sunog kama. Ka don i siso kono sunogoko b'i hakili la ani baara do keli, o man ni bangejøto ma; o b'a ka sunog tige. A b'a hakili ke kelen ye k'a da ka sunog.

- Sunogowaati kelen ka soro a la su kono ani wuliwaati kelen, o ka ni a ma.

- Dumuni dumanba dunni sunog waati la, o man ni. A ka dumuni ke lere fila ka kon a datuma ne.

- Ji caman minni ka ni bangejøto ma, nka a kana ke a datuma ye. n'o te negeke b'a bali ka sunog.

- Dol, kafe ni dute, olu man ni a ma. Kafe ni dute be lere 6 fo 8 ke mogo fari la sanni a baga ka faga.

- Ni bangejøto min be se ka farikolojenaje ke tuma ni tuma, o ka ni a ma. A fari mana feganya a kan o b'a sunog diya.

Mahamadu Konta

Dukene N° 69 nan :

Waati ni waati musakaw (folo)

An y'a jira ka teme ko Du kura musaka ye naani ye :

- 1 - Tile o tile musakaw,
- 2 - Waati ni waati musakaw,
- 3 - Jamanadenya musakaw,
- 4 - Yiriwali musakaw.

An ye do fo tile o tile musakaw kan ka teme, k'o sebekoro fesefese. Sisan an ben'an resin waati ni waati musakaw ma. O waati ni waati musakaw ye seliw ye, furusiriw, denkundi, janajaw ani dunanjatigiyaw. Nin ko ninnu te na mogo ma don o don. U be na waati ni waati.

Nin musaka ninnu fana keli ye diyagoya ye dutigiw kan an ka sigida la. N'u keli se ti ye, i ma mogo soro k'u ke i ye, i be son ka don sira juguw dafé n'o ye jurutaw n'u kogonnaw ye.

N'i ye jatemine ke, i b'a ye k'a fo ko waati ni waati musakaw ka gelon siñe caman ni tile o tile musaw ye an fe yan. Tine don tile o tile musakaw, n'u ma se ka bo u sira fe, Du kura be sensumaya, ka da a kan balo te yen : ga be tine. A ka ca a la ni wari dønnin be Du kura kono, n'i riñi muso bennen don, n'aw be se k'a fanga fara nogen kan, ka tinen; fuw dabila, a'ka tile o tile musakaw, aw te dese o la pewu.

Nka waati ni waati musaka ninnu, olu sirilen te wariko dama na ten a ni fenko. U sirilen be moko fana na kosebe.

Mogoko ni fenko joyorø ka bon kosebe waati ni waati musakaw kono. Bawo i be se ka wari soro kasoro i ni mogow te ben na, misaliw

la i n'i balimaw, teriw, siginogonw, adw. An ka hadadenya la, an 'an ka sigidaw la, o nogen ko jugu te. An k'a kolosi, wari mana ke i bolo cogo o cogo, an fe yan, i kelen te se ka furu ke, i kelen te se ka janaja te, i kelen te se ka denkundi fana ke. Misali la, ni janaja b'i kunkan, i kelen te se ka fure jo, ka kaburu sen,

K'a kasange, ka seli a kan, ka taa n'a ye seledo la.

Fenko ni mogoko mana ke waati ni waati musakaw la cogo o cogo, ko o ko, a b're bennen de ka ni. Laada be se ka latilen ka soro tineni ma ke. Du kura joyorø ka kan ke o de ye.

Du kura kono, ni Ala ye nin musaka ninnu se i ma don o don, i ka kan ka ko saba bila i hakili la.

1 - k'u ke teliya la,

2 - k'u ke nogenya la,

3 - i ni mogo.

Laada o laada, ni nafa t'a la bi, k'o ke ten bawo tow b'a ke, o ye tineni ye.

Diinko nasiraw la, fen o fen

farala diine kan ten, n'a do te fewu, ni nafa si t'a la bi hadadenw kan, o man kan ka don waati ni waati musakaw kono, o ka kan ka labin.

Kolosiliw :

1 - Dutigiw yere de be se k'a jira nin be ke anw kunko la nin te ke a la, ka ben o kan, ka dabaliw tige benkan ka sabati.

2 - Fanga, dugutigiw, diineñemogow, diineñekuluw, sigida lakodønnin, Demedonjekuluw, kominiw Meriw, musojekuluw, denmisennijekuluw, ninnu bee de kan k'u fanga fara nogen kan, ka nogenya don waati ni waati musakaw la bawo u kelen don bi damateme ye dugubaw ni dugu misenninw bee kono.

3 - Nogenya be se ka don u la cogo di?

O jaabi ye furusiri, denkundi, janaja, jatigya, adw ninnu bee ka ke Alako ni mogoko ye ka wariko ni fenko sen bo a la dønnin-dønnin. ani u kuntaala ka surunya.

Mahamadu Konta

Koro be nekerøbo la

Ka fileli ke n'i ne kere ye, døw b'a fo o ma ko nekerøbo. Ni ce ka nekerøbo kuma ka ca, muso ta dun be cogo di? A ka ca a la nekerøbo be muso ka cene sankorota. Nka musow fana k'a jatemine, u kanubaa minnu ka faamuyali ma se o yoro ma, u kana olu lasiran ka gere u la. Ko bee be kolosimine bolo. Kamalenba be muso ne de laje, ka soro ka noro a la. Nka ni ceba jitò ma muso ka nekerøbo cogo koro døn, a be siran a ne k'a mabo a la. Ni muso yere be ce in fe, a ka kan k'a filecogo kura min ta k'a segeré, o ka ke a keyorø la, ani a tuma fana na. Muso be yele misennin min ke ka fara nekerøbo kan, o be fen bee fo, a be ko do jira. Nekelebo be do fara muso dawula kan ce neko.

Mahamadu Konta

Sankebugu, Kolokani mara la, bulon bε k'a jɔyɔrɔ fa furusiri la halibi

Furu ye cε ni muso fila bεe kunnadoni ye. Doni min don, a tana ye tentegemani ye. N'o ye k'i bolo bo a la ka taama k'a to i kun. Furu ka kan ka mine ni barika ye. Cε ni muso si t' o matarafa a yerekun kelen kama bilen. U b'o ke u somogow, u ka kabilia, u ka dugu an'u ka sigida bεe lajelen togo makaranni kama.

K'a ta i bεnbaw la, fo ka n'a bila i mokew, ani i faw la, n'olu kera furusira labatobaa numanw ye, o mankutu numan fana be lakali i ye. O b'a to i ka se k'i sen da olu sendayɔrɔ la. Mogoya la, juguman fana lakkalikun y'i ye, i kana k'i bɔnsonw nɔgonna ye furu sariyaw teregel la. Beledugu kono, furubulon y'a damana meri ye furusiri la.

Jumadon mekalo tile7 san 2010, musomamine tun be Sankebugu. Dugu in lakodonnen be ni tɔgɔ min ye sigidala mogow fe, o ye Saji ye. Saji be Daban komini na, kati mara la. A be daban ni worodugu cε ka digi tilebin kan. Sumansene ani nakosene dugu don.

Beledugu kono, cε mana bo muso nɔfɔ furu la, n'o labilala a ye, cεlakaw bεna a mamine; o maminenikɔrɔfɔ be sigi furubulon kono. Beledugu musoce ka kabilia be maminenifew don mogo fila bolo ka taa u di buranw ma. Ni juma ye mamineni ye, cεlakaw be maminenifew ta, k'u sara u ka su kɔrow la. U b'a fo ko : anw de taat file karisa furu a ka na an deme k'an ka so jo. N'a kera furu in

labatobaa ye k'an sutura, Ala k'a sara ni hεre ye. Nka n'a ma ke furu labatola ye, n'a nana an lebu an siginogonw cela, ka kunmasuli lase an ma, su kɔrow kana duga a la. Filenba min be bila maminenifew na, o bε di denba ma. N'a denmuso furuta bolo sera o ma hali sije kelen, ka mako do ne n'o ye, a mana a ka furu labato a be hεre sɔrɔ a cela la. Nka n'a ma ke furulabatola ye, a ka ca a la danga min donna, o be son ka mine a la. Fo ni furuso geleya sababu ma bo a la.

Mogo fila minnu be na ni maminenifew ye, kelen be ke mogokɔrɔba ye, ka kelen ke denmisennin ye. Mogokɔrɔba be kɔrfow jaabi, ani ka na komaseginni ke a cibaaw ye. Denmisennin bilakun ye mogokɔrɔba nɔfe, a k'a nemada fotaw ni ketaw fe; walasa a fana na se ka mako dilan don do la. Bulon kono a be fo u ma ko dunanw.

Kabini sɔgomanegε kanje 9nan waati la; Saji dutigiw ni denfaw ye nɔgon sɔrɔ furubulon kono musomaminekɔrɔfɔ la.

Dunanw jatigi ye Genba kulubali ye, a y'u ka kumalasela fana don. Nka kɔrfow te kuncε ni dunan do ma kanje kelen fo. O ye wajibi ye. Dunan ninnu yεrew be bo Bankuma 2 la. Nciba komini dugu do y'o ye Kati mara la.

Fajigi Kulubali n'o ye dugutigi ka konseye 3nan, o ye bisimilalifoli ke dunanw na k'a nini u fe u ka u k'u dantige.

Genba kulubali ko, an den n'o ye Bajan Kulubali denmuso Sitan ye, ne ka dunaw y'a nini furu la, a' y'a di u ma. O tuma na u nanen b'a mamine, cε were kana se a ma. A maminenifew file: filenba kura 1, boloje fila woro (woroden 22), wolodakɔrɔbila dɔrɔmɛ 200, bulonnadonfən dɔrɔmɛ 200, dolen 1, ani kolon 5 (kolonkise).

Jofilo, dugutigi ka kumanlasela ko, an y'a ka kuma men; nka sije kelen te togo nco. A' ye taa ka na. Ni min b'an fe, an n'o fo a' ye.

Dunanw n'u jatigi y'u ka maminenifew ta ka bo, k'u be taa Bankuma ka na. Sanga 2 kuntaala kono, u donna bulon kono, ka foliw lakuraya. U y'u dantige tuguni. Jaabi folɔ min dira u ma, Jofilo seginna o kan. Dunanw ye sije 3 nɔgonna k'o donkabɔ la. A sabanan na, Bakari Kulubali min ye Sitan wolofa ye, o ye dolen ta filenba kono, k'o fara fila ye, k'o fan kelen bila tasuma na, ka bulon wusu. ka laban ka woroje kelen ta worow la, k'o kari-kari mogokɔrɔbaw cε; ka sɔrɔ ka dugawu ke furu nɔgon fila ye.

Denfaw ni mogokɔrɔba tɔw y'u ka dugawuw da o kan. Furukɔrɔfɔ sɔrɔla ka damine.

Fajigi ye kuma ta; nininkalijaabiw dabora, kasɔrɔ ka kankarimadakan fara u kan.

A ko Genba, yala mogo y'i wajibiya muso in furuli la wa?

Ayi, ne ma wajibiya k'a furu.

I ye muso in ye. A fo bana b'a la?

Ayi, bana te a la.

Muso in be sonyani ke de!

Ni ne y'a sɔrɔ, n'be n da a dafε o dabilili la.

Muso in ye jatɔ ye de!

Ne b'a fe o kan.

Muso in be dumuni ke kojugu.

O te ne tɔɔrɔ.

Genba, i ne b'an na; fugulafatigi t'an cela. Hεre be furu la, bɔne b'a la. N'i y'i kun don furu in kɔro, i k'i sigi ni furu geleyaw topotoli ye de! Ni Ala y'a ke ni furu in ma ne, i kan'an bon ni kɔrɔtε ye de!

Genba, i ye notigi ye wa, i ye totigi ye de?

Ne ye totigi ye. N te notigi ye.

Sabula nɔ be mogo caman fe, to te sɔrɔ ka dun o ka so. Seerew be ne na yan, minnu b'a dɔn ko muso in te banabaato ye. Genba, ni nagasibana y'a sɔrɔ i bolo, i gεrεjige don de!

Genba, ka n den furu, kalo damado, walima san damado, ka taa k'a filien to i somogow bolo, o man di n ye de! An t'o fe, a man di an ye. Nka n'o kera, i sigilen file, an b'a mine i la k'a di ce were ma,

min mako b'a la, n'o be se ka to a kεrefe k'a ladon.

Denfaw ye mogokɔrɔbaw fo; ka laban k'a nini u fe, u ka temε ni kɔrfow ye. Mɔribia Kulubali ko, n'i ye kuma fo mogo ye, n'a b'i kumakan labato, o y'i koke nɔgon ye. fen o fen fɔra aw ye furu laada la, a' y'o be sε ke ka wasa. Anw ma tige Bankumaka la kabini bi te. Nka ne fana be min geleya musoce ma, a kana taa tunga fe k'an den to a somogow bolo.

Mɔri Kulubali ko a' file ka muso min furu nin ye, anw ye misi bo a ba furufen na. An b'a nini a' fe, a' fana ka sigi ni misibɔ ye.

Fajigiba Kulubali labanna ka kofoliw ke. Dunanw k'a dɔn k'u ni nɔgon ce furu ma folɔ nin na.

Jofilo ko, Genba, dunanw nεmɔgo ye mogokɔrɔba ye wa, denmisennin don de?

Genba ko mogokɔrɔba don.

O! a fo a ye, ko an y'an den di a ma. K'u jefen t'anw bolo.

Genba ye muso sɔrɔli nisondiya dugawuw ke; ka laban ka foli di Saji bulon ma.

Dunanw na mogokɔrɔba n'o ye Fa Tarawele ye, ni musoce kɔrɔkε fana don, o sɔrɔla ka kuma ta. A y'a jira k'a nisondiyara. Kuma o kuma fɔra yan, n y'u men. Ni Ala sonna, n tena nine a kelen komaseginni ko n cibaaw ye. Ne donna nin bεe kan.

Genba ni dunanw bora kokura, ka sanga 2 nɔgonna fana ke tuguni, kasɔrɔ ka don k'u sigi; u kelen k'a jira k'u be taa Bankuma ka na. Foliw kofe, Genba ye dantigeli were ke. Dɔrɔmɛ 17.000 sarala furunafolɔ la, ka 100 da o kan. 200 dira denfaw ma. 200 were dira denbaw ma. 100 dira u muso balimaw ma. 100 Wεre dira muso mokew n'a momusow ma. 20 dira muso delilifεn ye; ani ka 100 were di jatigike ma.

Denfaw ye foli sεbekɔrɔ ke.

Fajigiba ko, furunafolɔ tun be sεgenjiton. N'o ye k'a dɔgɔdɔgɔninsara. Nka sisan furukεlaw b'a bεe sara yɔronin keleɛn. O de ye ka na fura jalan na. Furu ye balimaya sanni ye tilegan fe.

O Kofe denfaw nana semuso ni donon jira, k'o ye dunanw fana ye. Foli labanw kera Jofilo Kulubali fe. A ko, An ye den in di a' ma an naniya la. Dugawuw kofe, furuworo to tilala bulonkɔnɔmɔgɔw ni nɔgon ce. Dunanw labilala u ka taa u lafinε bo; nka u be si. Ni dugu jera, sira be di u ma. U sɔrɔla k'u kofara nɔgon na nege kanje 12nan temenén ni sanga 4 ye.

Dokala Yusufu Jara

Fagali dajirala Libanka dola Makan

Makanjamana na, Libanka dɔ minεna; siga kelen don a la subagayako la. A togo y'e Ali Sabati. A si be san 49 na. Den 5 b'a bolo. A ka awoka n'o y'a soronadonbaa ye, o ye muso ye. O y'a jira ko sariya y'a nangi, a kun ka kan ka caron ni panmuru ye. Cε in ka jemukan dɔ senfe Liban telewison na, a y'a jira k'a be fileli ke mogow ye. N'o ye lajeli ye, dɔnniya sira fe. O waleya in kɔnnen don silamediine kono. Larabujamana bεe dun be nɔgon ka telewisonsw sɔrɔ.

San 2008 mekalo la Ali Sabati taara hiji la Makan. Umura senfe Madine, polisiw y'a minε yen. O y'a sɔrɔ kɔlosi jan dɔ b'a bolo ka fara furamugu dɔw kan. Min yεre ye cε in kunko to geleya ka taa a fe, a dɔnna k'a be baara jugu ke mogow ye k'olu ka furuw sa.

Libanka in y'a fo tele la don min na k'a be lajeli ke mogow ye, silamediine lafasapoliswy u jeno to a la, k'a jojo, fo ka t'u tege da a kan Madine. San 2009 nowanburukalo la a ka kiiri tigera k'a be faga. Okelen dije kono, jekulu minnu nesinnen be hadamadenw ka josariyaw lafasali ma, olu wulilen be k'u jo, k'a nini a ka bila ka bo kasola. O jekulu dɔ y'a jira san 2009 kɔnona na, ko Makan sariya ye mogɔ 69 kiiri k'u faga; mogɔ 20 tun ye dunanw y'olu la. Hadamadenya lafasalijekuluw b'a dɔn, ko kiiri mana tige kan min kan Makanjamana na, k'o be waleya.

San 2007 waati la, Eziputi jamanaden dɔ kun caronna o nangilen subagayako la. O y'a sɔrɔ o mogɔ kelen in tun nangira Makan ka temε, k'a tun y'a ka alikurane bilakojuguyamine. Ali Sabati min minenye nin ye subagayako fana na, a ka awoka jɔrelen don kosebe. Nka, a y'a jira k'a jigi ma tige. Sabula a k'a dalen b'a la, ko Ali Sabati ma ko jugu ke, min b'a fagali kun bo.

Kupudimoni 2010 ntolatanw

Kulu A : Afirikidiisidi, Mekisiki, Uruguwe, Faransi.

Kulu B : Arizantini, Nizeriya, Koredisidi, Geresi

Kulu C : Angileteri, Etazini, Alizeri, Siloweni

Kulu D : Alimanji, Ositarali, Seribi, Gana

Kulu E : Peyiba, Danemariki, Zapon, Kameruni

Kulu F : Itali, Paraguwe, Nuweli Zelandi, Silowaki.

Kulu G : Berezili, Koredinori, kodiwari, Pöritigali

Kulu H : Esipani, Suwisi, Hondirasi, Sili

Ntolatanw kun folo :

Juma zuwenkalo tile 11

Lere 14nan : Afirikidiisidi - Mekisiki

Lere 18nan 30 : Uruguwe - Faransi

Sibiri zuwenkalo tile 12

Lere 11nan 30 : Koredisidi - Geresi

Lere 14nan : Arizantini - Nizeriya

Lere 18nan 30 : Angileteri - Etazini

Kari zuwenkalo tile 13

Lere 11nan 30 : Alizeri - Siloweni

Lere 14nan : Seribi - Gana

Lere 18nan 30 : Alimanji - Ositarali

Nteten zuwenkalo tile 14

Lere 11nan 30 : Peyiba - Danimariki

Lere 14nan : Zapon - Kameruni

Lere 18nan 30 : Itali - Paraguwe

Tarata zuwenkalo tile 15

Lere 11nan 30 : Nuweli Zelandi - Silowaki

Lere 14nan : Kodiwari - Pöritigali

Lere 18nan 30 : Berezili - Koredinori

Araba zuwenkalo tile 16

Lere 11nan 30 : Hondirasi - Sili

Lere 14nan : Esipani - Suwisi

Lere 18nan 30 : Afirikidiisidi - Uruguwe

Alamisa zuwenkalo tile 17

Lere 11nan 30 : Arizantini - Koredisidi

Lere 16nan : Geresi - Nizeriya

Lere 18nan 30 : Mekisiki - Faransi

Juma zuwenkalo tile 18

Lere 11nan 30 : Alimanji - Seribi

Lere 14nan : Siloweni - Etazini

Lere 18nan 30 : Angileteri - Alizeri

Sibiri zuwenkalo tile 18

Lere 11nan : Peyiba - Zapon

Lere 14nan : Gana - Ositarali

Lere 18nan 30 : Kameruni - Danemariki

Kari zuwenkalo tile 20

Lere 11nan 30 : Silowaki - Paraguwe

Lere 14nan : Itali - Nuweli Zelandi

Lere 18nan 30 : Berezili - Kodiwari

Nteten zuwenkalo tile 21

Lere 11nan 30 : Pöritigali - Koredinori

Lere 14nan : Sili - Suwisi

Lere 18nan 30 : Esipani - Hondirasi

Tarata zuwenkalo tile 22

Lere 14nan : Mekisiki - Uruguwe

Faransi - Afirikidiisidi

Lere 18nan 30 : Nizeriya - Koredisidi

Geresi - Arizantini

Araba zuwenkalo tile 23

Lere 14nan : Siloweni - Angileteri
Etazini - Alizeri

Lere 18nan 30 : Gana - Alimanji
Seribi - Ositarali

Alamisa zuwenkalo tile 24

Lere 14nan : Silowaki - Itali
Paraguwe - Nuweli Zelandi
Lere 18nan 30 : Danimariki - Zapon
Kameruni - Peyiba

Juma zuwenkalo tile 25

Lere 14nan : Koredinori - Kodiwari
Pöritigali - Berezili
Lere 18nan 30 : Suwisi - Hondirasi
Sili - Esipani

Qana 8 ninini ntolatanw (wicemu definali)

Sibiri zuwenkalo tile 26

Lere 14nan : Kulu A folo - Kulu B filanan (I)

Lere 18nan 30 : Kulu C folo - Kulu D filanan (II)

Kari zuwenkalo tile 27

Lere 14nan : Kulu D folo - Kulu C filanan (III)

Lere 18nan 30 : Kulu B folo - Kulu A filanan (IV)

Nteten zuwenkalo tile 28

Lere 14nan : Kulu E folo - Kulu F filanan (V)

Lere 18nan 30 : Kulu G folo - Kulu H filanan (VI)

Tarata zuwenkalo tile 29

Lere 14nan : Kulu F folo - Kulu E filanan (VII)

Lere 18nan 30 : Kulu H folo - Kulu G filanan (VIII)

Qana 4 ninini ntolatanw (Karidefinali)

Juma zuluyekalo tile 2

Lere 14nan : ntolatan (III) sebaa - ntolatan (IV) sebaa (1)

Lere 18nan : ntolatan (I) sebaa - ntolatan (II) sebaa (2)

Sibiri zuluyekalo tile 3

Lere 14nan : ntolatan (V) sebaa - ntolatan (VI) sebaa (3)

Lere 18nan 30 : ntolatan (VII) sebaa - ntolatan (VIII) sebaa (4)

Qana 2 ninini ntolatan (demifinali)

Tarata zuluyekalo tile 6

Lere 18nan 30 : ntolatan (1) sebaa - ntolatan (2) sebaa

Araba zuluyekalo tile 7

Lere 18nan 30 : ntolatan (3) sebaa - ntolatan (4) sebaa

Joyoro 3nan ninini ntolatan

Sibiri zuluyekalo tile 10

Lere 18nan 30 : ntolatan (1) gosilen - ntolatan (2) gosilen

Kari zuluyekalo tile 11

Lere 18nan 30 : Ntolatan laban

Mogo fagata meenni kaso la, o ye musaka fu boli ye

Afiriki kono, Nizeriya ye jamana 36 faralen ye nogen kan. Goferenaman laadilijekulu faso nafo beren benni kama, o ya jira a ka laje do senfe jamana faaba la Abuja, ko kasoladen minnu ka kiiriw tigera nu ka kan ka faga, o ka waleya. Nizeriya kono, Aja gofereneri ya jira ko wari min be don, o kasoladen 330 minnu ladonni musaka dafe, k'o be se ka mako were ne.

Kiiriso kumalasela ya jira ko mogo 40.106 de be kaso la Nizeriya jamana kono. Mogo 330 b'olu la minnu ka kan ka faga. Mogo 36.000 ka kiiriw ma tige folo. Gofereneri ka jate la, kasoladen kemesarada la, 80 meenni kasow la kosebe. U ya jira ko n'olu tun be se ka labila walasa caman ka bo jamana ka musaka lankolon botaw la.

Endujamana laadalako do ye kogelenmuu ye

Endujamana faaba ye Nudeli ye. Oni tilebin ce dugu do be yen, kenyereye lakoli do nemogow y'u ka lakolidenw bila ka taama tasuma ani were ci-cilenw kan. U ka fo la, o waleya in be denmisennu dusu lamin, k'u dege kogelenmuu na dije kono.

Denmisennin 80 nogenna tun don. U si hak'e b'a ta san 9 na ka se 14 ma. Usennakolonw taamana takamiw kan. Mogo 10 were taamana were ci-cilenw kan. Lakoli in nemogow y'a jira ko lakoliden kelen ma jogin u la. A k'a b'a to u ka ke ce farinw ye.

Nin waleya in ye laadalako do ye Endujamana na. A be sen na yoro dow la o be san kem'e caman bo. A be sanga la Lamerikenjamana dugu dow fana na Ameriki gun kan. Olu fe yen, kogelenmuu kecogo jatelen don keneva sabatisira do ye. U k'a b'a to fana, denmisenninkulu minnu b'a ke nogen fe, olu kana nogen janfa u ka nenanaya kono.

Yelema donna kupudafiriki sanjate la

Afiriki ntolatanba n'o ye KANI ye, yelema donna o kecogo la. KANI tanko 28nan bena ke san 2012 Gabon ni Gine Ekuwatoriiali. KAFU ka laseli do y'a jira mariskalo la, ko Libi k'ale be se ka KANI tanko 29nan laben san 2013. O kota be san 2015; min be da o kan o ye san 2017 ye.

Nin yelema in dabora ka KANI ni kupudimoni kewaati bo nogen na. Sabula san 2010 min kupudimoni bena ke Afirikidiisidi zuwenkalo tile 11 k'a kunc zuluyekalo tile 11, o nebilantolatanw ni KANI taw benna. A kera bilisajagami dan ye. Jamanaw ntolatannaw ma lafiya soro k'u wasa don a fila si kelen na a nema.

Afiriki jamanaw ka qanajinintolatanw be ke Libi kokura san 2013; n'o y'u ka sanpiyonna ye. Nka min be da o kan, o be tan san 2014.

O temenen kofe, KAFU tun ye Togo jammana nangi san 4, a te se ka don Afiriki foroba ntolatan si la. Nka lere 24 yanni a be laseli ke, k'a jira ko yelema donna KANI ani sanpiyonna kesanw jate la. o de kofe Togo bena san 2013 kupudafiriki tan Libi jamana na.

An b'aw ladonniya ko Togo ntolatannaw taato KANI 2010 na Angola, yen mogo murutilenw binna Togokaw kan, ka mogo 3 faga u ka jama na. O kelen Togo y'a sen bo Angola ntolatan na. O ma ben KAFU nemogow ma, n'u ye Togo nangi. Nka dije ntolatanko tonba «FIFA» ye KAFU nemogow deli u ka segin u ko. Togo be KANI 2012 nebilantolatanw ke ntolatankulu K

kono n'o ye kulu 11nan ye. O kulu in be be jamana 5 ye. N'o te, kulu to 10 bee ye jamana naani - naani ye. Tinizi, Botisuwan, Cadi, Malawi ani Togo be ntolatankulu kelen kono. O de ye tile 4 fara kuluntolatan kuntaala janya kan. U be KANI 2012 nebilantolatanw damine san 2010 zuluyekalo tile 1, k'a tile 9nan k'a la; ka utikalo tile 11 fana ke fo ka se o tile 17 ma.

Jamana 11 minnu mana bee dan o kuluntolatanw na, olu de be taa KANI ntolatan labanw ke Gabon/ Gine Ekuwatoriiali.

Kulu K ye jamana 5 ye; o de kofe qanajinintolatanw be ke KAFU kene kan. A to kulu 10 na, fila - fila minnu dalen be qanajinintolatanw be ke KAFU kene kan. Dokala Yusufu Jara

«AMAP» kuntigi
Solomani Darabo
kanw kunnafonisebenw
baarada kuntigi
Janze Samake
Kibaru
BP : 24 Telefoni: 20-21-21-04
Kibaru Bugufiyé Bosola
Bamako - Mali
Sebennijekulu
Mahamadu Konta,
Dokala Yusufu Jara
Labugunyoro : Kibaru gafedilan
baarada
Bolen hake 16 000

AMAP ye Mali baarakelaw togolakupu ta ntolatan na

O kera sibiridon mēkalo tile 1 san 2010, denmisēnw ka sorodasiyakalanyōrō ntolatankēn kan nēgē kanjē 16 nan waati la. Ntolatanba in kera dijē baarakelaw ka donba nēnajēw hukumu kōnō. Mali baarakelaw ka tōnba UNTMsekeretēri zeneral, Siyaka Jakite tun bē kēnē kan an'a jēnōgōnw. Suleymani Darabo, AMAP nēmōgōba an'a jēnōgōnw ka fara kunnafoniko minisiriso baarakela camankan. Mali Duwañewn'u lafasabagaw fana tun bē kēnē kan.

Cakēda fila minnu ye nōgōn sōrō ntolatan in finali la, o kera Mali

Duwañew ka cakēda ye ani AMAP cakēda. Kibaru ye AMAP bolofara do ye.

Sanga 90 dafara ka ntolatan to 1 ni 1 na. AMAP ka bi donna Suleymani A Jalo fe sanga 25 nan na. Duwañew ta donna sanga 68 nan na, Aruna Kulubali fe.

Ntolatankulu fila ninnu deselen nōgōnnā, penalitiduurutandaminēna. Duwañew ye penaliti saba tan ka tugu nōgōnnā, u ma hali kelen don. A na ke n'u ka hake tun wulila u la. AMAP y'a ka saba bēe don ka kuputa. Naaninan ni duurunanw ma tan bilen bawo nafa tun t'olu la tugun.

**AMAP ye Mali san bi
duurunan kuputa, ka
Duwañew gosi,
penalitiduurutan
senfē 3 ni 0**

Duwañew ye senkolaw ye. Utun ni minfenw nidumuniw nana ani folifēnw ni jeliw nka o si ma mako nē.

Suleyimani Darabo AMAP nēmōgōba ye ntolatannaw n'u ka degelikaramogo foan'ulafasabagaw, k'u tanu k'u walenumandōn. A ko Ala ka sanwēre ta jira an na. A y'a jini baarakelaw togolakupu in ntolatanw ka damine joona, kalo woɔrō sanni mēkalo tile 1 ce walasa nōgōnkunbenw ka ke taakasegin ye. O b'a to bēe b'i laben ka nē.

**Gameri A Diko
Solomni B. Tunkara
Mahamadu Konta**

kupudimōniko jujōncogo

Dijē ntolatanku tōnba, n'o ye «FIFA» ye, qsigira sen kan san 1904. Kabini o kera, jamana ka je ka ntolatanba gintan ke nōgōn fe, o miiriya nana mōgōw la. O la san 1906, kupudimōni folo bolodara Suwisi jamana na. Ntolatankulu 4 sigira; jamana 4 tun b'o kelenna bēe kōnō. O jamana minnu sugandira, olu tun ka kan ka ye lajē la utikaalo tile 31 san 1905, k'a sementiya, k'u bē ye a ntolatanw kēnē kan. Nka jamana ninnu si ma ye o lajē la. O kelen, kupudimōni folo ma bō bilen o saratidalen na. FIFA labanna k'a jini san 1908, Olenpiki farikolojenajē ka sigi sen kan, k'o ke dijē ntolatantōn ka nananinintolatan ye. Jen kera n'o miiriya in ye san 1914. Nka Alimankelē folo y'o fana bali. O kēleba in kōfē, kabini Zuli Irimeti sungandira ka ke FIFA nēmōgo ye, o y'a jira ko Olenpiki te se ka ke dijē ntolatantōn ka nananinintolatan ye. A ko min ka di ale ye, o de ye ka ntolatanba wē

sigi sen kan dijē bēe kama, min te Olenpiki ye. O la san 1924 ani 1928 Olenpiki farikolojenajēw senfē, Ameriki gun ani Erōpu gun mōgōw bennu ko la; n'o ye kupudimōniko ye. San 1929 mēkalo tile 18, FIFA ka lajēba kera Bariselonē Espaini jamana na. Dijē ntolatan nēmōgōw ye kupudimōni folo labenw keli di Uruguwe jamana ma Ameriki gun kan. N'o ye san 1930 kupudimōni ko ye. Kun tun b'o dili la a ma. Sabula Uruguwe ka yēremahoronya sōrōlī san 100nan seli tun bē bēn o ma; nin tun y'a sijē fila fana ye ka Olenpiki kupu ta. Wariko ni baaraakeminenkogeleya fe, jamana 4 dōrōn bōra Erōpu gun kan ka Ameriki segere san 1930 kupudimōni na. N'o ye Faransi, Beliziki, Yugosilawi ani Urumani. Kupudimōni waati sigira, k'a ni Olenpiki waati fo nōgōn kō. Nin watiw la, jammā tun bē taa ni ntolatanna minnu ye Olenpiki farikolojenajēw la, u bē taa n'o

mōgō kelenw ye kupudimōni ntolatanw fana na. San 1930 kupudimōni ntolatan min kera Uruguwe jamana na, jamana 13 ye nōgōn sōrō yen. Olu la 4 dōrōn tun ye Erōrugun jamanaw ye. A to bēe tun ye Ameriki gun taw ye. Ntolatankulu 4 sigira; O kulu nimōrōw sēbēnna sēbenfuraniw kan, k'u molōngoto k'u bila. Jamana bēe ye sēbenfura kelen kelen ta. I mana bēn ni kulu min nimōrō ye, i y'o ka ntolatankulu jamana ye. Jamana si ma sōrō kēnē kan yen min sera ka Uruguwe ni Arizantini gosi ntala la. U fila ye nōgōn sōrō kupudimōni ntolatan laban na san 1930 zuluyekalo tile 30, Santinariyo ntolatankene na Montewidewo dugu kōnō. A ntolatan in ganna kōsēbē u ni nōgōn ce; Nka Uruguwe sankōrōtabaabaw ka lanagali sera k'a to o ka bi 3 don sēgennafijē kōfē. Ntola labanna 4 ni fila la. Uruguwe kera dijē jamana folo ye ka kupudimōni ta.

Dijē kupuba kunnafoni

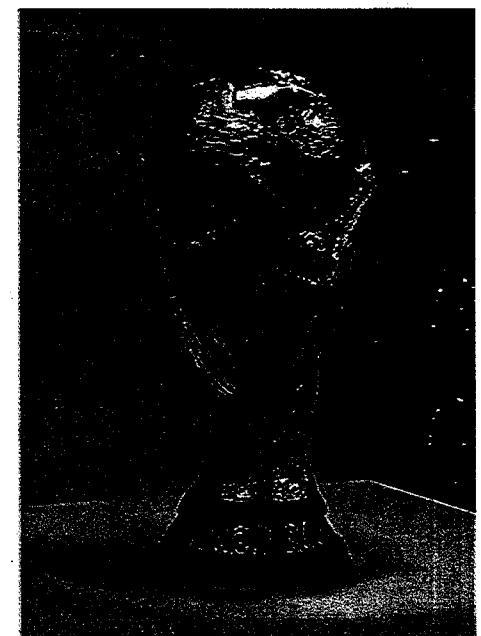
Mōgō folo min ye dijē kupuba folo dilan, o tun ye Faransika ye. A togo tun ye Abeli Lafubri ye. O kupu in sanfela tun ye sanu ye, k'o coron a sigilan kōnō. Sigilan in tun ye fara deselenye sariya sigira, konjamana min ye dijē kupuba ta sijē saba, a ka to o bolo a ka taa n'a ye cēn ye; o kupu kelen te minē a la bilen. Berezili y'o kupuba in ta san 1958, 1962 ani 1970 kupudimōni ntolatanw na. O kelen kupu tora a bolo a ka taa n'a ye badabada. San 1983, kupu in nsonyana Berezili sennantolatan federasondagayōrla yen. Tuma min na a kunnafoni fosi ma se ka sōrō, jamana nēmōgōw bolo, i b'a sōrō a sonyabaa bē k'a yeele kabān. U y'a jira ko kupuba wēre ka dilan.

San 1974, Itali jamana den do ye kupuba kura dilan. Ale tōgōye Siliwiyo Gazaniga. A ye kupuba min dilan, o bolen bē farikolojenajēkela fila sawura fe, minnu b'a fe ka dugukolo ta k'a kōrōta. Kupuba in kundama ye santimetēre 36 ani murumuru 5 ye. Sanu hake min b'a la, o girinya ye kilo 5 ye. Kupu dugumana koorilamini ye santimetēre 13 ye. Kupumumē girinya ye kilo 6 ani garamu 175 ye.

Jamana minnu delila ka kupudimōni ta ta tēme, olu tōgōw sēbēnne bē Siliwiyo Gazaniga ka nin kupuba dilannen in kunkolo jukōrōla la. Tōgō 8 dōrōn de sēbēnyōrō b'a kuncē la. Jamana minnu mana kupu in ta, olu tōgōw bē sēbēn yōrō min na, o yōrō in te fa yannī san 2038 ce.

Ni kupudimōni do ntolatanw dōgōdara, yaala bē ke ni kupuba ye, k'a jira jamana dōw la yannī se ka ke n'a ye o labēnjamana na. Ntolatanna minnuye kuputa, anijamanakuntigiy dōrōn de yamaruyalen don ka maga kupudimōni na.

Jamana min mana kupudimōni ta, doolo kelen ke k'o ntolatannaw ka ntolatanfiniwi kan. Nē min fana ka di jamna min ye n'o ye kulōri ye tubabukan na, a ka doolo bē k'o ye. Berezili ye binkēnēma sugandi, Faransi ta ye sanunama ye.

Sanu hake min b'a la, o ye kilo 5 ye